

Investování pro začátečníky

3. zcela přepracované vydání

Petr Syrový

první kroky začínajícího investora

do čeho investovat a do čeho ne

jak sestavíte portfolio

rizika, se kterými musíte počítat

jaké výnosy můžete očekávat

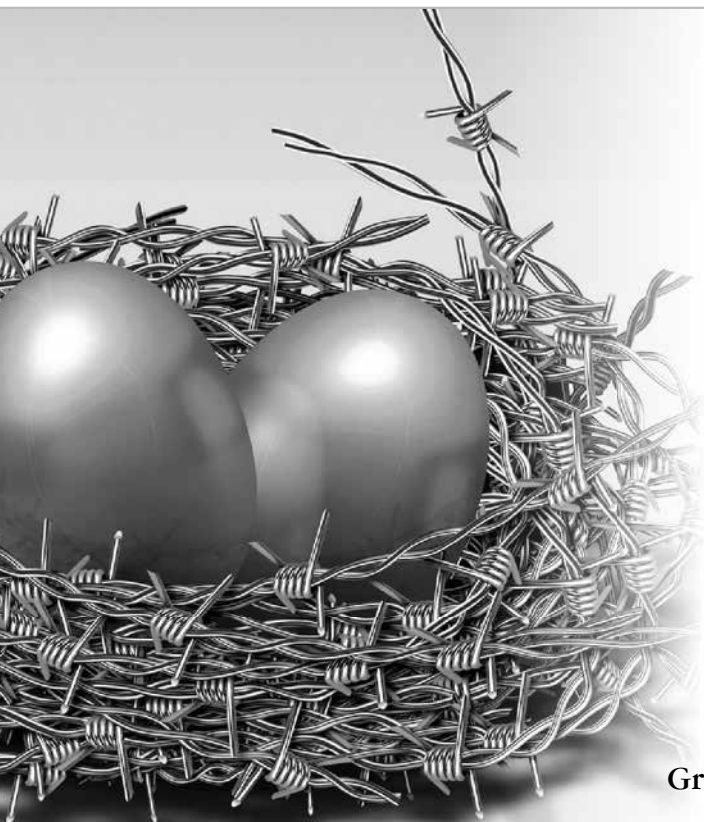
názorné příklady, tabulky, grafy

Investování pro začátečníky

3. zcela přepracované vydání

Petr Syrový

Grada Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Edice Investice

Petr Syrový

Investování pro začátečníky

3. zcela přepracované vydání

Vydala GRADA Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7, jako svou 6235. publikaci

Foto na obálce Allphoto

Realizace obálky Jan Dvořák

Sazba Jan Šístek

Odpovědná redaktorka Ing. Michaela Průšová

Počet stran 128

Třetí vydání, Praha 2016

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© **GRADA Publishing, a.s., 2016**

ISBN 978-80-271-9216-8 (ePub)

ISBN 978-80-271-9215-1 (pdf)

ISBN 978-80-271-0092-7 (print)

GRADA Publishing: tel.: 234 264 401, fax: 234 264 400, www.grada.cz

Obsah

Přehled grafů	9
Předmluva	11
1. Než začnete investovat	13
1.1 K čemu jsou investice	14
1.1.1 Peníze na budoucnost	14
1.1.2 Peníze na jakýkoli cíl	16
1.1.3 Rozdělené investice do „hrníčků“	16
1.1.4 Jak se starat o úspory	18
1.2 Co řešit ještě před investováním	20
1.2.1 Likvidní rezerva	20
1.2.2 Zajištění	21
1.3 Výnos a riziko	21
1.3.1 Neznalý investor chce co nejvyšší výnos	21
1.3.2 Rozlišujeme rizika	22
1.4 Paleta rizik a výnosů	24
1.4.1 Požadavek: Nepřijít o peníze	24
1.4.2 Požadavek: Eliminovat inflaci	25
1.4.3 Požadavek: Nadprůměrný zisk	28
1.4.4 Požadavek: Maximální zisk	30
1.4.5 Jak si vedly investice za posledních 20 let	33
1.4.6 Porovnání výnosu a rizika pro všechny instrumenty	34
1.4.7 Investice a inflace	36
1.5 Jaké výnosy můžeme aktuálně očekávat?	37
1.5.1 Instrumenty peněžního trhu	38
1.5.2 Dluhopisové investice	39
1.5.3 Akciové investice	40
1.6 Doba investice je důležitá	40
1.6.1 Výnos investice dle doby	41
1.6.2 Riziko investice dle doby	42
2. Stručný návod pro investice	45
2.1 Volba vhodné strategie	45
2.1.1 Tabulka investic	45
2.1.2 Vhodná strategie v 10 krocích	47
2.1.3 Jak hledat vhodnou strategii – příklady	48
2.2 Volba produktu	51
2.2.1 Použijte raději fondy	52
2.2.2 Fond by měl reprezentovat celý trh	53

2.2.3	Nevybírejte podle historické výkonnosti	54
2.2.4	Další důležité parametry fondů	55
2.2.5	Kde fond nakoupit	57
3.	Co se hodí dále vědět o fondech	58
3.1	Jak fond funguje	58
3.2	Co je uvnitř fondů	59
3.2.1	Akciové investice	59
3.2.2	Dluhopisové investice	62
3.3	Základní dělení fondů	64
3.4	Fondy peněžního trhu	65
3.4.1	Jaký fond si vybrat?	67
3.5	Fondy dluhopisové	67
3.5.1	Čím se dluhopisové fondy liší	67
3.5.2	Obecný dluhopisový fond	68
3.5.3	Dluhopisy emerging markets (střední a východní Evropa)	69
3.5.4	High yield dluhopisy	69
3.5.5	Korporátní dluhopisy	70
3.5.6	Porovnání fondů	71
3.5.7	České nebo zahraniční	73
3.6	Fondy akciové	74
3.6.1	Světové akcie	74
3.6.2	Jaké fondy se nabízejí	74
3.6.3	Jaký fond potřebujeme	74
3.6.4	Zkontrolujte si alokaci	75
3.7	Fondy smíšené	76
3.7.1	Poměr akcií a dluhopisů	76
3.7.2	Nabídka fondů	77
3.7.3	Akciová složka a dluhopisová	77
3.7.4	Koupit smíšený, nebo si ho vyrobit sami?	78
3.8	Zajištěné fondy	78
3.8.1	Co nabízejí fondy	78
3.8.2	Jaké fondy existují	79
3.8.3	V dobách nízkých sazeb nejsou zajímavé zajištěné fondy	79
3.8.4	Pro koho jsou vhodné	80
3.9	Fondy životního cyklu	80
3.9.1	Fondy „stárnou“ s vámi	80
3.9.2	Pro koho se hodí	81
3.10	Fondy a poplatky	82
3.10.1	Vstupní (prodejní) poplatky	82
3.10.2	Pravidelné (manažerské) poplatky	83
3.10.3	Náklady měřené TER	83
3.10.4	Které poplatky jsou důležitější? Vstupní nebo manažerské?	84
3.10.5	Poplatky u pravidelných investic	85

4.	Oblíbené produkty	87
4.1	Stavební spoření	87
4.1.1	Vlastnosti stavebního spoření	87
4.1.2	Stavební spoření řadíme mezi dluhopisové investice	88
4.1.3	Stavební spoření po vázací lhůtě (po 6 letech)	89
4.2	Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření	90
4.2.1	Penzijní připojištění nebo doplňkové penzijní spoření	90
4.2.2	Strategie spoření	91
4.2.3	Investiční brzda	91
4.2.4	Státní příspěvky	92
4.2.5	Jak využívat penzijní připojištění	93
4.2.6	Jak využívat doplňkové penzijní spoření	93
4.3	Životní pojištění	93
4.4	Spořicí účty a termínované vklady	94
5.	Užitečné rady	96
5.1	Akcie stojí za zvážení	96
5.1.1	Špetka akcií riziko nezvyšuje	96
5.1.2	Kolik riskujete, když investujete trochu do akcií?	97
5.2	Pozor na měnové riziko	97
5.3	Pravidelné investice	98
5.3.1	Průměrování nákupní ceny	99
5.3.2	Ukázka dlouhodobé investice	100
5.3.3	Na počátku riskujeme málo peněz	101
5.3.4	Musíme včas brzdit	101
5.3.5	K čemu využít pravidelné investování	102
5.3.6	Při jednorázové investici nevstupujte na trh najednou	102
5.3.7	Nevystupovat z trhu najednou	102
5.4	Následná péče o investice	103
5.4.1	Přiblížení konce investice	104
5.4.2	Změny na naší straně	105
5.4.3	Výnosy a ztráty portfolia	105
6.	Investorské chyby	107
6.1	Neexistuje jednoduchá a rychlá cesta k bohatství	107
6.1.1	Pozor na podvody	107
6.1.2	Netipujte podhodnocená aktiva	108
6.1.3	Výběr nejvýnosnějšího fondu z minulosti	109
6.2	Řízení se dle emocí	109
6.3	Přílišná aktivita	111
6.4	Špatné počáteční požadavky	111
6.4.1	Zbytečně konzervativní portfolio	111
6.4.2	Podceněná likvidita	112

6.4.3	Podceněné riziko	112
6.5	Úzce (módně) zaměřené portfolio	112
7.	Další možnosti investování	114
7.1	Další investiční nástroje	114
7.1.1	Zahraniční fondy	114
7.1.2	Investiční certifikáty	115
7.1.3	ETF	116
7.1.4	Konkrétní akciové investice.	117
7.2	Lépe diverzifikujte	118
7.3	Přidejte další třídy aktiv	119
7.3.1	Nemovitosti na pronájem.	119
7.3.2	Komodity	120

Přehled grafů

Graf 1 Velikost spotřeby v závislosti na tom, jestli si odkládáme stranou nebo nikoli	15
Graf 2 Objem majetku, pokud si budeme část příjmů odkládat stranou	16
Graf 3 Očekávaná výše renty při různém dosaženém výnosu. (Při vkladu 1 000 Kč měsíčně, době investice 20 let a době pobírání renty 20 let)	19
Graf 4 Průměrné a minimální výnosy nástrojů peněžního trhu v porovnání s inflací	26
Graf 5 Výnosy nástrojů peněžního trhu v porovnání s inflací v horizontu 5 let	26
Graf 6 Průměrné a minimální výnosy dluhopisových instrumentů v porovnání s inflací	27
Graf 7 Výnosy dluhopisových investic v horizontu 5 let	28
Graf 8 Průměrné a minimální výnosy smíšených investic (s obsahem 30 % akcií) v porovnání s inflací	29
Graf 9 Průměrné a minimální výnosy smíšených investic (s obsahem 60 % akcií) v porovnání s inflací	29
Graf 10 Výnosy smíšených investic v horizontu 5 let.	30
Graf 11 Průměrné a minimální výnosy akciových investic	31
Graf 12 Roční výnosy akciových investic v letech 1928 až 2009.	32
Graf 13 Výnosy akciových investic v horizontu 5 let.	32
Graf 14 Výnosy jednotlivých instrumentů v horizontu 20 let	34
Graf 15 Průměrné a minimální roční výnosy jednotlivých druhů investic	35
Graf 16 Ukazuje, jaká by byla reálná hodnota investované 1 Kč do akciových trhů v minulosti. V grafu jsou zobrazeny všechny hodnoty, jakých v minulosti investice dosáhla. Tmavá část uprostřed ukazuje, jak dopadla investice ve většině případů (typicky). Směrem ke kraji, kde graf zesvětluje, jsou méně časté případy.	42
Graf 17 Ukazuje, jaká je šance, že naše investice prodělá (v reálných) hodnotách.	43
Graf 18 Vývoj hodnoty fondu peněžního trhu od založení do konce roku 2015.	66
Graf 19 Porovnání vývoje dluhopisových fondů s různou rizikovostí portfolia.	72
Graf 20 Zastoupení jednotlivých zemí v indexu MSCI ACWI.	76

Graf 21 <i>Příklad složení fondu životního cyklu: s přibližujícím se časovým horizontem klesá podíl akcií</i>	<i>81</i>
Graf 22 <i>Hodnota portfolia při pravidelné investici kurzu fondu</i>	<i>100</i>
Graf 23 <i>Vývoj hodnoty portfolia, pokud bychom v posledních 20 letech investovali 100 USD měsíčně.</i>	<i>101</i>

Předmluva

Kniha je napsána pro čtenáře, který má minimální znalosti v oblasti investic a rád by se o nich něco dozvěděl. Je to člověk, který nemá dost času na to, aby mohl denně pročítat finanční rubriky novin a sledovat ekonomické zpravodajství o pohybu inflace, posílení koruny, růstu ceny ropy a poklesu ceny dolaru. Těmto informacím ani detailně nerozumí. Přesto o základních pojmech má alespoň tušení. Ví, že existují fondy, že existuje inflace, která ubírá kupní sílu penězům. Ví, že dobře uložené peníze mohou vydělávat.

Tato kniha pomůže čtenáři v základní orientaci v oblasti investování. Je to jednoduchý návod na používání investic. Při koupi mobilního telefonu, auta nebo pračky si studujeme návod. Respektive nestudujeme. Zkusíme metodou pokusu a omylu dojít k tomu, jak to vlastně funguje. Když si nevíme rady, voláme kamarádovi, který „prý“ rozumí autům, telefonům nebo si v poslední době také koupil pračku. Tedy myslíme si, že tomu rozumí alespoň o chlup lépe než my. A když všechno selže, podíváme se do návodu.

Stejně postupujeme i při investici do fondu. Zkusíme nějaký koupit, protože nás zaujala reklama nebo proto, že vyšel dobře v porovnání v novinách. Někdy se spolehne na radu kamaráda. Využíváme fond a jsme s ním více či méně spokojeni. Když jsme nespokojeni, hledáme pomoc.

Tato kniha je návodem, jak používat fondy. Když si tento návod pročteme, vyvarujeme se základních a zbytečných chyb, kterých se dopustilo mnoho a mnoho investorů před námi.

Publikace se snaží být co nejbližší čtenáři, který se v problematice investování příliš nepohybuje. Proto se budeme snažit některé věci maximálně zjednodušovat, aby byly dobře pochopitelné. Toto zjednodušení někdy bude na úkor odborné přesnosti. Necht' mi tedy odborná veřejnost odpustí, že v této knize zazní některá doporučení, která jsou vhodná pro investora začátečníka. Doporučení ale mají své mouchy, protože bychom našli řešení, která budou o kousek lepší. Jenže investor začátečník by je nepochopil a zbytečně by mu pletla hlavu.

Jsme v podobné roli jako učitel jazyků, který má před sebou člověka, který by rád za 3 měsíce jel do Londýna, ale neumí anglicky. Musíme ho naučit pár slovíček, základní gramatiku a vybavit slovníkem. Když se domluví, ale angličtina bude vykazovat mnoho gramatických chyb,

budeme to považovat za úspěch. Tohoto „studenta“ nemůžeme zatěžovat tím, jaký je rozdíl mezi britskou a americkou angličtinou nebo jak nejlépe přeložit dílo Shakespeara. Tyto diskuze jsou na jiné publikace.

Do knihy se nevešlo všechno. Pokud byste tam něco nenašli a chtěli to prodiskutovat, obraťte se na mě na e-mail: syrovypetr@seznam.cz

1. Než začnete investovat

Než se pustíme do investic, měli bychom si uvědomit, jestli jsou investice pro nás vůbec vhodné. Abychom si nepřichystali nepříjemná překvapení. Musíme si uvědomit, co od investic očekáváme. Pokud máme nereálná očekávání, nutně budeme jednoho dne zklamáni, očekávání se nenaplní.

Investujte dle vašich znalostí.

Investujte jen do produktů, kterým rozumíte a u kterých víte, co od nich můžete očekávat. Když držíte investice, kterým rozumíte, je vaše situace jednodušší.

Představte si, že jste koupili fond, očekáváte zisky, jste schopni se smířit se ztrátou 5 % z hodnoty investice, ale ona najednou poklesne o 30 %. Nevíte, co s tím. Jste zmateni, panikaříte a rozhodujete se zbrkle pod vlivem emocí.

Jiná situace by byla, kdybyste věděli, že držíte investici, která může poklesnout třeba i o 50 % a kdybyste s tím počítali. Pokles o 30 % by neohrozil vaši finanční situaci, nepocítili byste finanční nouzi a věděli, že není třeba panikařit. Že je třeba jen trpělivost.

Investovat dle svých znalostí je úplně jednoduché pravidlo, v kterém se často chybuje. Přitom v ostatních oblastech života je naprosto samozřejmé¹.

Podobné je to třeba při lyžování: lyžujte podle vašich schopností. Ne podle toho, jak jezdí ostatní.

Než začnete investovat, musíte se s investicemi alespoň částečně seznámit. Pokud o nich nebudete vědět nic, budou vás čekat jen překvapení. A to většinou nepříjemná. V další kapitole vám s tím zkusíme pomoci.

Než budete investovat, je také potřeba mít v pořádku ostatní složky osobních financí – např. zajištění příjmu a majetku. Nemá smysl pouštět se do investic, debatovat o výnosech plus mínus nějaké to procento a přitom riskovat mnohamilionové škody na vlastním domě.

¹ Toto pravidlo používají i velcí investoři. Například Warren Buffet říká, že neinvestuje do něčeho, čemu nerozumí.